

Voorkom dode boom, plant met kennis

Goede zorg voor bomen en struiken is belangrijk om kosten in de hand te houden.

Voor bij aanplant gaat er nogal eens wat mis, weet boomspecialist Pius Floris.

Door de juiste kennis is veel uitval van nieuwe bomen te voorkomen.

TEKST: PIUS FLORIS – FOTO'S: MARCO BLOM, PIUS FLORIS

Van de duizenden bomen die jaarlijks op golfbanen worden aanplant, moet minimaal 10% binnen een jaar worden vervangen. Het vervangen van een dode boom is gemiddeld drie keer duurder dan de eerste aanplant. De grootste uitval in het eerste jaar komt door te diep planten. Daarnaast is verdroging een belangrijke oorzaak. Als bomen enkele jaren na aanplant problemen hebben, kan het liggen aan de plaats of gaas om de kluit.

Niet te diep

Zelfs de meest zorgvuldig gekweekte boom heeft bij het 'opproeien' ernstige wortelschade. Een boom van een kweke-

rij heeft bij aflevering niet meer dan 5% opnamewortels. Als je te diep plant verbruiken de dode (rottende) wortels de aanwezige zuurstof, terwijl de vrijkomende kooldioxide (CO₂) niet kan uitwasemen doordat er geen goede diffusie is door de nieuwe lagen opvulgrond. De CO₂ blijft om de wortels hangen. Herstel van de bodem in en om het plantgat is pas na enkele jaren.

Bomen in een te nat plantgat verdrogen vaak eerder dan in een droog plantgat. De diepte van het gat is rechtstreeks afhankelijk van het grondwaterpeil. Een plantgat mag nooit in contact staan met het grondwater. Als je te diep graaft, kan er kwel ontstaan in het plantgat waar-

door de boom veel te nat komt te staan. Dit leidt tot zuurstofgebrek en bodembederf. Zorg er voor dat de randen van het plantgat zo ruw mogelijk zijn. Hoe ruwer de randen, hoe groter het contactoppervlak. Dit geeft een betere aansluiting met de opvulgrond.

Geen kunstmest

Geef jonge bomen nooit kunstmest. Het is wel goed om goede compost of Biovin door te mengen. Dit mag echter nooit meer zijn dan 1 procent van het plantgatvolume. Bij een hoger percentage wordt door broei het plantgat zuurstofarm. De boom hoeft zeker in de eerste jaren niet snel te groeien. Aanslaan is

belangrijker. Met kunstmest gaat de boom veel bladmassa maken waardoor veel water verdampt. De wortels kunnen in de eerste paar jaar de hoeveelheid water voor het bladonderhoud niet aanvoeren, waardoor het blad kan verdrogen. Houd het plantgatmengsel altijd luchtig.

Geen dijkjes

Het bouwen van dijkjes en deze vol laten lopen met water is geen goede manier om water te geven. De grond slempt hierdoor dicht. Het is beter om een drainage-slang van 8 cm diameter op circa 10 cm onder het maaiveld direct om de kluit aan te brengen. Het komt vaak voor dat de opvulgrond voldoende vochtig is, terwijl de oorspronkelijke kluit verdroogt. Zorg daarom dat de kluitrand van de jonge boom goed aansluit met de opvulgrond. Zorg dat er altijd een gras- en onkruidvrije boomspiegel van minimaal 50 cm doorsnede om de stam blijft bijvoorbeeld door het afdekken met hout-snippen.

Wortelgeleiders

Bomen laten hun hoogste wortels net onder het oppervlak groeien. Dit veroorzaakt vaak al na enkele jaren problemen door wortelopdruk voor het golfspel. Wortelproblemen zijn eenvoudig te voorkomen door DeepRoot wortelgeleiders in het plantgat te plaatsen (zie www.deep-root.nl). Deze kleine investering verdient zich binnen de kortste tijd terug. Al was het maar omdat bomen in DeepRoot bewezen hebben veel standvastiger te zijn.

Bodembiologie

Alhoewel wortels in de grond groeien wordt de feitelijke aansluiting tussen wortels en grond gevormd door het bodemleven, waaronder mycorrhiza. Er is de laatste jaren, terecht, veel aandacht aan deze wortelsymbionten. Toch wordt niet altijd begrepen wat hun functie is en hoe zij op of in de wortels groeien. De aan te planten bomen hebben per definitie weinig of geen mycorrhizae omdat deze uitsluitend groeien op de fijnste opnamewortels. Deze wortels zijn voor ruim 90 procent op de kwekerij achtergebleven. Door mycorrhiza te mengen door de opvulgrond krijg je een betere aanslag en een snellere wortelontwikke-

Juiste aanplant

- Maak een ruim plantgat met ruwe wanden.
- Zorg voor een laag onbewerkte grond van 20 cm tussen plantgat en grondwater.
- Plaats DeepRoot om later opdrukken van wortels te voorkomen.
- Meng maximaal 1% goede compost ¹⁾ of Biovin ²⁾ door de opvulgrond.
- Geef nooit meststoffen bij aanplant.
- Meng Tree Saver Transplant door de opvulgrond.
- Gebruik korte boompalen en zet de boomband zéér strak om de boom.

- ¹⁾ Goede compost is compost met een minimumgehalte aan bodembacteriën.
- ²⁾ Biovin is compost van druivenpersafval. Omdat hierin geen onkruid zit kan het koud worden gecomposteerd, hetgeen leidt tot een hoge kwaliteit met een gegarandeerde hoeveelheden gunstige bodembacteriën.

ling. De kosten van compleet pakketje bodembio-logie kost bij aanplant slechts 4,50 euro. Zo bevat Tree Saver Transplant van Plant Health Care (zie www.phceurope.com) alle noodzakelijke ingrediënten voor een goede aanslag en een gezonde door-groei. Hiervan is één zakje nodig voor maat 16-18 en twee zakjes voor maat 18-20.

Korte boompalen

Bij aanplant zijn boompalen nodig om de kluit bewegingloos in de grond te verankeren. Anders worden de ultradunne nieuwe worteltjes steeds opnieuw afgescheurd. De boom verankeren kan het beste op circa 40 cm hoogte. Hierbij moeten de boompalen minimaal 70 cm in de grond worden geslagen. Zet de palen een beetje schuin naar buiten en trek ze recht door de boomband zéér strak om de boom te spannen. Na twee jaar zijn de palen functioneel en moet je ze weghalen. Uit onderzoek blijkt dat bomen aan korte boompalen in dezelfde tijd ruim 250% meer wortels maken en beter aanslaan dan bomen aan lange boompalen.

Geen jeugdsnoei

Voer nooit jeugdsnoei uit bij aanplant. Het houtweefsel bevat de suikers die een boom nodig heeft om het eerste blad en nieuwe wortels te maken. De verzwakte boom heeft alle suikers nodig om te overleven. Bovendien is elke tak belangrijk om na het uitlopen zo veel mogelijk nieuwe suikers (voedsel) aan te maken. Knip bij aanplant alleen de éénjarige scheuten weg. Deze bevatten nauwelijks suikers maar vragen wél heel veel water. De beperkte hoeveelheid wortels kunnen dit echter niet aanvoeren. Laat de boom eerst minimaal één jaar groeien alvorens de eerste jeugdsnoei uit te voeren. 🌱

Pius Floris is directeur van Pius Floris Boomverzorging in Vught, telefoon (073) 656 26 95, www.piusfloris.nl

Plantgat zoals het hoort. Ruim, niet te diep, ruwe randen en korte palen.